

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Olav Grov
Arkivsaksnr.: 17/3953

Arkiv: U64

Masterplan for reiselivssatsinga i Sogn 2020 - 2035

Rådmannen si tilråding:

Luster kommune støttar opp om arbeidet med utvikling av Sogn som bærekraftig reisemål, herunder kvalifisering for Innovasjon Norge sitt destinasjonsmerke for Bærekraftige Reisemål. Arbeidet med denne kvalifiseringa er ein integrert del av Masterplanarbeidet som vert starta opp hausten 2017, og som skal enda opp i ein handlingsplan for ei samla utvikling av reiselivsnæringa for Sogn 2020-2035.

Luster kommune sluttar seg til at Sogn regionråd vert prosjekteigar for masterplanarbeidet. Visit Sognefjord er prosjektansvarleg for arbeidet, og har formelt ansvar for framdrift, gjennomføring og finansiering av prosjektet.

Merket "Bærekraftig Reisemål" vil styrke Sogneregionen attraktivitet og konkurransekraft, og dermed også verdiskaping på lang sikt.

Saksutgreiing:

Prenta vedlegg: Presentasjon av masterplanprosessen.

Uprenta vedlegg:

Samandrag:

Sognefjorden, Fjord Norges lengste fjord, har lange tradisjonar i reiselivsnæringa og er ein av dei stadane i Norge der folk i lange tider har komme frå alle verdsdelar på besøk for å beundre den vakre naturen, fjorden, fjella og breen.

Visit Sognefjord AS har søkt Innovasjon Norge om tilskot til å starte opp arbeidet med å utvikle ein masterplan for reiselivsnæringa i Sogn. Dette prosjektet inneheld også arbeidet med kvalifisering for "Merket for Bærekraftig Reisemål", godkjent av Innovasjon Norge og no også til godkjenning i GSTC – Global Sustainable Tourist Council som er internasjonal sertifisør av nasjonale bærekraftfördningar.

Sogn regionråd støttar opp om arbeidet, og dei einskilde kommunane vert no utfordra. Rådmannen tilrår deltaking frå Luster kommune.

Utval som har vedtaksmynne: Kommunestyret**Saksutgreiing:**

Visit Sognefjord AS har fått tilskot frå Innovasjon Norge til å starte opp arbeidet med å utvikle ein masterplan for reiselivsnæringa i Sogn. Dette prosjektet inneheld også arbeidet med kvalifisering for "Merket for Bærekraftig Reisemål", godkjent av Innovasjon Norge og no også til godkjenning i GSTC – Global Sustainable Tourist Council som er internasjonal sertifisør av nasjonale bærekraftfördningar.

Sognefjorden, Fjord Norges lengste fjord, har lange tradisjonar i reiselivsnæringa og er ein av dei stadane i Norge der folk til alle tider og frå alle verdsdelar har kome på besøk for å beundre den vakre naturen, fjorden, fjella og breen.

Destinasjonen har alltid vore blant dei best besøkte i Fjord-Norge familien, men har i dei siste åra hatt svært sterkt vekst, særleg i sommarmånadane.

Visit Sognefjord har dei fire åra det nye destinasjonsselskapet har vore i drift jobba kontinuerlig med utvikling av nye produkt og sesongutviding. Dette viser resultat m.a. i tal frå Fjord Tours. Fjord Tours sin "Sognefjorden i et nøtteskall" er den turen som hadde største auke frå 2014 til 2015, med ein vekst på 32,1 % samanlikna med året før. Dagleg leiar Steinar Aase kan også informere om at månadane mai og september er dei månadane som har størst prosentvis auke. Dette viser at arbeidet som er gjort er begynt å gje resultat.

Ein samansett destinasjon

Destinasjonen er samansett av svært sterke reiselivskommunar (Aurland, Lærdal, Balestrand, Luster, Sogndal) og kommunar der reiselivet betyr mindre (Årdal, Høyanger, Leikanger, Vik). Dette gjev ulike utfordringar; sprengt kapasitet i sommarmånadane i Aurland, overskrifter i ulike sosiale media som antyder kaos, "people pollution" og forureining frå cruise. Samtidig har andre kommunar ledig kapasitet og kunne ønske seg langt fleire besøkande.

Flåm Cruisehamn er den 3. største på Vestlandet etter Bergen og Stavanger med 142 anløp i 2017.

I tillegg til tradisjonelle næringsforskjellar mellom kommunane, har destinasjonen også store naturgitte verdiar å ta hand om; tre nasjonalparkar; Jotunheimen Nasjonalpark, Jostedalsbreen Nasjonalpark og Breheimen nasjonalpark, fleire landskapsvernområde, og ikkje minst UNESCO-verdsarvstadane Urnes Stavkyrkje og Nærøyfjorden. Som vertskap for fleire av våre største arkitektoniske skattar, stavkyrkjene, ser vi ein destinasjon som har store oppgåver å løyse med omsyn til forvaltning og bærekraft på den eine sida og sosial og næringsmessig utvikling og -verdiskaping på den andre.

Det er dette som er bakgrunnen for at Visit Sognefjord vil få utarbeida ein samla plan og strategi for korleis ein ønskjer Visit Sognefjord skal utvikle seg som heilskapleg destinasjon dei neste 15 åra.

Forankring og målsetjing

Behovet for å utarbeide ein Masterplan for Visit Sognefjord 2020-2035 med lokale tilpassingar har vore diskutert ei stund, og styret i destinasjonsselskapet har våren 2017 vedteke at ein skal starte opp prosessen, først med gjennomføring av eit forstudium. Prosessen er også diskutert med Sogn regionråd (politisk interkommunalt organ for dei same kommunane) og med Innovasjon Norge.

I tillegg ønskjer ein å starte opp med kvalifisering for bærekraftmerket. Desse to prosessane heng godt saman, og har vore gjennomført samtidig med stor suksess m.a. på Svalbard. Lærdal kommune er allereie remarka etter første godkjenning for 3 år sidan, så destinasjonen har gode kunnskapar om prosessen. Visit Sognefjord har lenge jobba tett saman med Nærøyfjorden Verdsarvpark som vil vere ein god kompetansepartnar i arbeidet.

Målsetjinga er at ein i løpet av hausten 2017 skal gjere ferdig forstudium for Masterplan Visit Sognefjord 2030, samt fase A og B for bærekraftmerket. I tillegg ønskjer ein å gjennomføre verdiskapings- og ringverknadsanalyse, samt gjesteundersøking allereie i forstudiet. Desse tre analysene er det først vanleg at ein gjennomfører i merkeprosessen sin fase C-D-E, men destinasjonsselskapet meiner det vil heve kvaliteten på forstudien for masterplanarbeidet betydeleg å få gjennomført dei i starten av arbeidet. Kostnader med desse er lagt inn i budsjettet. Dette er diskutert og klarert munnleg med Innovasjon Norge, Leikanger og med bærekraft-divisjonen sentralt.

Kvalifisering for "Merket for Bærekraftig Destinasjon".

«Bærekraftig reisemål» er et nytt kvalitetsmerke for reisemål i Norge utarbeidet av Innovasjon Norge og byggjer på ein felles standard. Standarden set strenge krav til reisemålet si evne til bærekraftig verksemد og utvikling. For å få dette merket, er det ei føresetning at reisemålet tek vare på natur, kultur og miljø, styrker sosiale verdiar og er økonomisk levedyktig.

Etter modell frå Innovasjon Norge vil ein no gjennomføre fase I, leia av Visit Sognefjord AS.

Standarden for Merket Bærekraftig reisemål bygger på totalt 42 kriterium med 104 indikatorar, og er inndelt i 5 hovudområde:

- A - Forankring og implementering politisk
- B - Forankring og implementering på destinasjonen
- C - Bevaring av natur, kultur og miljø
- D - Styrking av sosiale verdier
- E - Økonomisk levedyktighet

I fylkesplanen "Reiselivsplanen for Sogn og Fjordane 2010-2025 er arbeidet med bærekraft særskilt utheva:

Visjon

Sogn og Fjordane sin visjon for utvikling av reiselivet fram mot 2025 er:

Berekraftige naturopplevingar i verdsklasse.

Sogn og Fjordane skal bli ein av dei fremste regionane i verda for berekraftige, naturbaserte opplevingar med høg kvalitet i møte med engasjerte menneske og unik fjordnatur – fjord, bre, fjell, fossar, kyst og hav – som skal styrke grunnlaget for lønsam, heilårleg næringsverksemd, trivsel og busetnad i heile fylket.

Me skal levere lokalt særpreg, høg kvalitet, engasjerte menneske, trivsel og berekraftige opplevingar i verdsklasse i unik fjordnatur – fjord, bre, fjell, fossar, kyst og hav. Profilen i fylket er:

"Fjordane frå bre til hav".

Reiselivsplanen for Sogn og Fjordane har tre hovudmål

1. Auka verdiskaping
2. Auke i tal gjestedøgn
3. Eit meir berekraftig reiseliv

Masterplanen for reiselivsnæringa i Sogn vil såleis støtte opp om hovudmåla i reiselivsplanen for Sogn og Fjordane.

Sogn regionråd handsama saka i møtet 15.9.2017, sak 17/17, med følgjande vedtak:

1. *Sogn regionråd støttar opp om arbeidet med utarbeiding av Masterplan for Sogn 2020-2035.*
2. *Sogn regionråd støttar opp om arbeidet med kvalifisering av Merket for Bærekraftig Destinasjon for Sogn, som er ein integrert del av masterplanarbeidet.*
3. *Sogn regionråd bed kommunane i regionen om tilslutting til at Sogn regionråd formelt vert prosjekteigar av Masterplanarbeidet som inkluderer arbeidet med kvalifisering av Merket for bærekraftig destinasjon. Visit Sognefjord er prosjektansvarleg, og har formelt ansvar for framdrift, gjennomføring og finansiering av arbeidet (prosjektet).*

Vurdering:

Reiselivsnæringa er ei næring i vekst både internasjonalt, nasjonalt og lokalt. Dei siste sesongane har reiselivet hatt ein svært god vekst i Sognefjordområdet. I Luster har også dei fleste verksemndene hatt positiv utvikling siste åra.

Ein masterplanprosess for reiselivet i Sognefjordområdet vil vere eit nyttig og nødvendig arbeid i høve utfordringane dei kommande åra.

At masterplanarbeidet tek inn i seg arbeid med utvikling av Sogn som bærekraftig reisemål, herunder kvalifisering for Innovasjon Norge sitt destinasjonsmerke for Bærekraftige Reisemål, er ein rett veg å gå i det vidare.

Arbeidet vil vere krevjande og det vert lagt opp til stor grad av involvering frå dei ulike partane i prosessen; næringslivet sjølve og kommunane vil vere viktige.

Dato:30.10.17

Jarle Skartun
rådmann

Olav Grov
Næringsssjef

Særutskrift skal
sendast:stale@sognefjor

d.no,
karina.nerland@sogndal.
kommune.no
m/kopi til: